

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1. Kritinės antikorupcinės pastabos			
1. 1.1. 1.1.1. Teisiniame reguliavime vartojama neaiškaus turinio sąlyga „kitais būtinais atvejais“ įteisina pareigūnų neribotą diskreciją praktiškai bet kada atlikti probuojamojo NERV motyvuojant būtinybe, ir taip susikurti RSP ir EKP keitimo motyvą priežiūros metu. Dėl to Probacijos tarnyboje taikoma praktika, kai ne visais atvejais rengiant teikimą teismui atliekamas probuojamojo NERV perversinimas, tačiau probuojamojo priežiūros atlikimo metu gali būti atliekamas kitais, teisės aktuose neapibrėžtais, atvejais (<i>motyvai nurodyti išvados 3.2 skirsnyje</i>).	1.1. 1.1.1. Atsižvelgiant į šios išvados 3.2–3.4 skirsniuose nurodytus trūkumus ir motyvus tobulinti NERV atlikimo procedūrų teisinį reguliavimą: 1.1.1.1. Nustatyti kitų būtinų atvejų, kada būtina atlikti NERV ir jos perversinimo aiškius kriterijus ir atlikto NERV galiojimo bendrą terminą, pareigūnų teises ir pareigas atliekant NERV.	Kalėjimų departamento direktoriaus 2021 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2012 m. birželio 25 d. įsakymo Nr. V-211 „Dėl nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo ir adaptuotų nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo“ pakeitimo, buvo pakeista ir išdėstyta nauja Nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje tvarkos aprašo redakcija. Pažymėtina, kad pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo ir perversinimo kriterijų ir/ar periodiškumo nėra galimybių nustatyti, kadangi rizikos vertinimas vyksta nuolat: bet kuris pokytis bet kurioje vertinamoje srityje turi būti iš karto įvertinamas, iš naujo peržiūrimas	

		rizikos lygis ir skaitinė reikšmė (jei tokia numatyta metodikoje), o pagal atnaujintą įvertį – pakoreguotas Priežiūros planas. Be to, pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, rizikos vertinimo rezultatai gali būti naudojami sprendžiant dėl probacijos skyrimo tikslingumo, nustatant arba keičiant probacijos sąlygas ar sudarant arba keičiant individualų probuojamojo priežiūros planą.	
1.1.2. Darbo praktikos trūkumai atliekant probuojamųjų, nuteistų už smurtinio ar seksualinio pobūdžio nusikaltimus, NERV specialiosiomis metodikomis iš dalies leidžia Probacijos tarnybos pareigūnams tikslingai išvengti probuojamojo NERV spec. metodikomis ir jas taikyti selektyviai, tokiu būdu tinkamai neidentifikuojami probuojamųjų kriminogeniniai veiksniai ir jų pavojingumas, atitinkamai planuojama ir vykdoma nepakankama probuojamojo priežiūra, formuojasi nevienoda NERV pagal spec. metodikas vertinimo praktika skirtinguose Probacijos tarnybos regiono padaliniuose, kuri didina probuojamųjų diskriminacijos riziką ir korupcijos pasireiškimo tikimybę ir mažina vykdomos resocializacijos	1.1.1.2. Nustatyti NERV atlikimo vadovaujantis spec. metodikomis kriterijus, atsižvelgiant į nuteistųjų ir kaltinamųjų objektyvius kriterijus (nusikalstamos veikos pobūdį, jos pavojingumą, reikšmingumą ir pan.). 1.1.1.3. Suderinti nustatytus specialius reikalavimus teisės aktuose specialistams, kurie turi teisę atlikti NERV vadovaujantis spec. metodikomis. 1.1.1.4. Įvertinti galimybes probuojamojo ar kaltinamojo NERV vadovaujantis spec. metodikomis atlikti kartu su NERV pagal OASys metodiką ir atitinkamai patikslinti NERV atlikimo procedūrų reikalavimus.	Pažymėtina, kad kriterijų nustatymas ir teisinis reglamentavimas būtų perteklinis, kadangi kriterijai jau yra nustatyti Kalėjimų departamento direktoriaus aprobuotose pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikose: HCR-20 nustato pakartotinio smurtinio nusikalstamo elgesio riziką. Tiriama tik tie asmenys, kurie įvykdė smurtinį elgesį; SVR-20 – nustato pakartotinio seksualinio nusikalstamo elgesio riziką; SARA – nustato pakartotinio smurtinio nusikalstamo elgesio šeimoje prieš partnerę riziką; PCL:SV – psichopatizacijos lygmenį. Šios metodikos pagalba gauti rezultatai yra HCR-20 ir SVR-20 sudedamoji dalis.	

skaidrumą (motyvai nurodyti išvados 3.3 skirsnyje).		Kalėjimų departamento direktoriaus 2021 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2012 m. birželio 25 d. įsakymo Nr. V-211 „Dėl nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo ir adaptuotų nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo“ pakeitimo, buvo pakeista ir išdėstyta nauja Nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir elgesio pataisos programų aprobavimo Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje tvarkos aprašo redakcija. Siekiant sureguliuoti teisės aktų nuostatas, Kalėjimų departamento Resocializacijos skyrius 2021 m. spalio 5 d. pateikė tarnybinį pranešimą Nr. LV-4734 dėl Nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir programinio darbo su nuteistaisiais probacijos tarnybose metodinių rekomendacijų, patvirtintų Kalėjimų departamento direktoriaus 2018 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl Nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikų ir programinio darbo su nuteistaisiais probacijos tarnybose	

		metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ panaikinimo. 2021 m. rugsėjo 14 d. dalyvauta susitikime su LPT pareigūnais, kurio metu, buvo pasidalinta NERV atlikimo gerą patirtimi, matomomis problemomis ir galimybėmis jas spręsti. 2021 m. spalio 20 d. suorganizuota ir pravesta nusikalstamo elgesio rizikos vertinimą atliekančių LPT specialistų intervizija. <i>Pažymėtina, kad atsižvelgiant į būsimus Lietuvos probacijos tarnybos struktūrinius pokyčius, šiuo metu iš esmės peržiūrimi tarnybinę veiklą reglamentuojantys teisės aktai.</i>	
1.1.3. Probacijos tarnyboje taikoma praktika, kai NERV pagal OASys arba START:AV metodikas atlieka, kriminogeninius veiksnius, problemines sritis ir NER bei DŽR įvertina, balus ir lygį apskaičiuoja vienas ir tas pats Probacijos tarnybos pareigūnas, kuris vėliau vykdo nuteistojo priežiūrą, neužtikrina visapusiško ir skaidraus probuojamojo kriminogeninių veiksmų ir probleminių sričių vertinimo, objektyvaus NERV ir DŽR rezultato	1.1.1.5. Svarstyti galimybes ir tikslingumą tobulinti NERV atlikimo procedūrų teisinį reguliavimą ir nustatyti reikalavimus, kad atliekant NERV tam pačiam asmeniui būtų taikomas „keturių akių“ principas, t. y. procedūroje dalyvautų ne mažiau kaip 2 Probacijos tarnybos pareigūnai, arba atskirti nuteistojo ar kaltinamojo NERV atlikimą ir priežiūros planavimą bei vykdymą pavesti vykdyti skirtingiems	2021 m. rugsėjo 14 d. dalyvauta susitikime su LPT pareigūnais, kurio metu, buvo pasidalinta NERV atlikimo gerą patirtimi, matomomis problemomis ir galimybėmis jas spręsti. Kiek yra žinoma, LPT buvo sukurtas „Keturių akių“ principo įgyvendinimo modelis, tarnybiniu pranešimu su modeliu supažindinti LPT darbuotojai.	

bei sudaro palankias sąlygas pareigūnams piktnaudžiauti NERV procedūra ir pareigūnui galimai tikslingai nenustačius kriminogeninių veiksnių ar probleminių sričių, planuoti mažesnės apimties RSP ir EKP Priežiūros planuose, nei tai objektyviai būtina (<i>motyvai nurodyti išvados 3.4 skirsnyje</i>).	specialistams, užtikrinant, kad atlikto NERV protokolą pagal OASYS ar START:AV metodiką ir sudarytą probuojamojo priežiūros planą arba parengtą STI savo parašais patvirtintų (pasirašytų) visi atliekant NERV dalyvavę specialistai.	<i>Pažymėtina, kad atsižvelgiant į būsimus Lietuvos probacijos tarnybos struktūrinius pokyčius</i>, šiuo metu iš esmės peržiūrimi tarnybinę veiklą reglamentuojantys teisės aktai. Kalėjimų departamento direktoriaus 2021 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. V-359 „Dėl Lietuvos probacijos tarnybos valdymo struktūros schemos ir administracijos struktūros patvirtinimo“ patvirtinta Lietuvos probacijos tarnybos valdymo struktūros schema ir Lietuvos probacijos tarnybos administracijos struktūra (įsakymas įsigaliojo nuo 2022 m. sausio 1d.), įsteigti nauji LPT struktūriniai padaliniai ir pan.	
2.1. 2.1.1. Galiojantis probuojamojo resocializacijos ilgalaikių tikslų iškelimo ir RSP paskyrimo ir vykdymo teisinis reguliavimas neužtikrina aiškių resocializacijos ilgalaikių tikslų nustatymo ir RSP planavimo sudarant Priežiūros planą. Diskrecija pareigūnui pačiam savarankiškai spręsti, kokius ilgalaikius tikslus nustatyti arba jų nenustatyti ir kokias RSP planuoti rengiant Priežiūros planus, sudaro sąlygas pareigūnams proteguoti probuojamuosius ir jiems planuoti ir	2.1. 2.1.1. Tobulinti Probacijos planavimo ir vykdymo procedūrų reglamentavimą, atsižvelgiant į išvados 4.1–4.2 skirsniuose nurodytus trūkumus ir motyvus: 2.1.1.1. Nustatyti RSP (IRSD) vykdymo, darbo paieškos, motyvacijos, darbinės veiklos tęstinumo užtikrinimo, mokymosi ar persikvalifikavimo motyvacijos didinimo, EPP skyrimo ir vykdymo, psichologo konsultacijų skyrimo ir vykdymo, gydymosi nuo	Parengtas Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-441 „Dėl probacijos ir kitų baudžiamosios atsakomybės priemonių planavimo ir vykdymo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintų Probacijos ir kitų baudžiamosios atsakomybės priemonių planavimo ir vykdymo metodinių rekomendacijų naujos redakcijos projektas, kuris 2021 m. liepos 17 d. (reg. Nr. 1S-2327) buvo pateiktas derinimui Lietuvos	

vykdyti skirtingos apimties RSP, nustatyti mažesnę jų intensyvumą (pvz.: neskirti intensyvesnio IRSD ar dažnesnių psichologo konsultacijų, dalyvavimo anoniminių alkoholikų klubuose, „Caritas“ ar kituose renginiuose ir pan.), mažina probuojamojo vykdomos resocializacijos skaidrumą ir didina korupcijos pasireiškimo tikimybę planuojant RSP (<i>motyvai nurodyti išvados 4.1 skirsnyje</i>). 2.1.2. Galiojantis EKP paskyrimo ir intensyvumo nustatymo ir taikymo teisinis reguliavimas neužtikrina vienodos ir darnios visų praktikoje taikomų EKP (IPD, patikrinimų registruose ir informacinėse sistemose, lankymo namuose, naktinės kontrolės, psichiką veikiančių medžiagų neįvertinimo patikrinimo bei duomenų rinkimo) taikymo ir jų intensyvumo nustatymo sistemos ir tvarkos, dėl to Probacijos tarnyboje taikoma ydinga EKP ir jų intensyvumo nustatymo Probacijos tarnyboje praktika kai kuriais atvejais sudaro palankias sąlygas EKP probuojamajam taikyti selektyviai bei piktnaudžiauti nustatant jų intensyvumą ir vykdant kontrolę (<i>motyvai nurodyti išvados 4.2 skirsnyje</i>).	priklausomybės priemonių skyrimo ir vykdymo ir pan.) planavimo ir vykdymo tvarką ir pareigas Probacijos tarnybos pareigūnams jas skiriant ir atliekant priežiūrą. 2.1.1.2. Nustatyti EKP (IPD) vykdymo; lankymosi namuose; naktinių patikrinimų; psichiką veikiančių medžiagų neįvertinimo patikrinimo, RSP vykdymo kontrolės, duomenų patikrinimų registruose ir pan.) planavimo ir vykdymo tvarką ir pareigas Probacijos tarnybos pareigūnams jas taikant.	probacijos tarnybai. 2021 m. lapkričio 10 d. metodinių rekomendacijų nauja redakcija pateikta derinimui bei tvirtinimui į Duomenų valdymo sistemą. 2021 m. rugsėjo 14 d. dalyvauta susitikime su LPT pareigūnais, kurio metu, buvo aptarti Resocializacijos ilgalaikių tikslų ir formų (priemonių) pavyzdinis sąrašo rengimo klausimai. LPT parengtas Resocializacijos ilgalaikių tikslų ir formų (priemonių) pavyzdinis sąrašas viešinamas LPT internetinėje svetainėje (2021-10-07 tarnybinis pranešimas TP-1892). <i>Pažymėtina, kad atsižvelgiant į būsimus probacijos tarnybos struktūrinius pokyčius, šiuo metu iš esmės peržiūrimi visi tarnybinę veiklą reglamentuojantys teisės aktai.</i>	

3. 3.3. Kita pastaba: Probacijos tarnyba neturi tinkamų skaitmeninių įrankių ir negali nuteistųjų priežiūros duomenų tvarkyti elektroniniu būdu, nėra sukurta elektroninė nuteistojo byla, kurioje vienoje informacinėje sistemoje galėtų būti realiu laiku tvarkomi visi priežiūros duomenys (NER balai, NER ir DŽR lygis, kriminogeniniai veiksniai ir probleminės sritys, ilgalaikiai resocializacijos tikslai, RSP, EKP, jų vykdymo pokyčiai, rezultatai, skirti išpėjimai, parengti teikimai teismui ir pan.), nedubliuojant ir netvarkant šių duomenų kitose informacinėse sistemose ar pareigūnų susikurtuose duomenų rinkiniuose (EXCELL lentelėse tekstiniuose dokumentuose, EOASys sistemoje ir pan.). PRISONIS (ne)funkcionalumas mažina priežiūros skaidrumą, reikšmingai didina Probacijos pareigūnų administracinio darbo krūvį ir dokumentų administravimo kaštus, neužtikrina Probacijos tarnybos pareigūnų priežiūros veiksmų dokumentavimo ir atsekamumo, sudaro galimybes atliekant priežiūrą tam tikrus duomenis nuslėpti ar neįrašyti, tinkamai nereaguoti į probuojamojo pažeidimus, dubliuoti duomenis skirtingose informacinėse	3.1. Atsižvelgiant į kitas pastabas: rengiant antros kartos KADIS-2 viešojo pirkimo dokumentus, įvertinti Probacijos tarnybos registre įrašytų nuteistųjų elektroninės bylos sukūrimo ir priežiūros veiksmų tvarkymo naujoje KADIS-2 kuriamoje sistemoje galimybes ir prireikus įtraukti šias sąlygas į KADIS-2 viešojo pirkimo dokumentus.	Šiuo metu atliekamas viešasis pirkimas pagal 2021-10-07 pirkimo paraišką Nr. PP-105 dėl Kalėjimų departamento informacinės sistemos KADIS-2 detalios techninės specifikacijos parengimo bei kūrimo (modernizavimo) ir techninės priežiūros paslaugos. PIRKIMO OBJEKTAS Detalios IS KADIS-2 techninės specifikacijos parengimas bei kūrimo, įdiegimo ir modernizavimo techninė priežiūra (toliau - Paslaugos) Šiuo projektu siekiama modernizuoti Kalėjimų departamento prie LR teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas, Perkančioji organizacija) naudojamą informacinę sistemą, siekiant: - visus dabartinėje Kalėjimų departamento informacinių sistemų infrastruktūroje vykstančius procesus transformuoti į šiuolaikiškus skaitmeninius sprendimus elektroninėje erdvėje, įdiegiant konsoliduotą informacinę sistemą KADIS-2 (toliau – IS KADIS-2), apjungiančią visų posistemių, modulių, integracijų funkcijas (neapsiribojant), parengiant projektinius sprendimus	

sistemose ir kituose pareigūnų tvarkomuose duomenų rinkiniuose (motyvai nurodyti išvados 5.2 skirsnyje).		sistemos saugos, technologinei, kaupiamų duomenų, aplikacijų architektūrai, nustatyti sistemos funkcinius reikalavimus, aprašyti ir pateikti procesų diagramas. Techninėje specifikacijoje bus įtvirtinti reikalavimai tiekėjui perduoti visas teises Perkančiajai organizacijai bei pradinis išeities kodas (angl. – Source Code) ir/ar kitokias priemones, ne mažiau kaip tokia apimtimi, kad Perkančioji organizacija galėtų savarankiškai ar su kito laisvai pasirinkto paslaugų teikėjo pagalba neribotai keisti, modifikuoti, atnaujinti, papildyti, tobulinti ir prižiūrėti sukurtą informacinę sistemą. - integruoti IS KADIS-2 su susijusiais valstybės registrais ir IS, kitų institucijų IS, Kalėjimų departamento IS (neapsiribojant); - iš esmės pagerinti IS KADIS-2 naudotojų darbo efektyvumą ir pagreitinti susijusius veiklos procesus (administravimo, duomenų apdorojimo, analizės, prognozavimo, ataskaitų, rizikos); - automatizuoti analitinius procesus, duomenų pateikimui kriminalinės žvalgybos, probacijos, resocializacijos ir rizikos vertinimo tikslams; - optimizuoti IS KADIS-2 plėtros ir priežiūros išlaidas, užtikrinti jos įgyvendinimo skaidrumą ir plėtros bei	

		priežiūros paslaugų tiekėjų konkurenciją; - atnaujinti IS KADIS-2 architektūrą bei technologines priemones, atsižvelgiant į šiuolaikiškas IT rinkos tendencijas;- centralizuoti IS KADIS-2 ir perkelti ją į konsoliduotą Kalėjų departamento informacinių sistemų infrastruktūrą (duomenų centrą);- sukurti naujus (suiuntojo / nuteistojo e-była, skaitmenizuotas nuosprendžių vykdymas ir kt.) ir patobulinti esamus technologinius procesus bei BVS per IS KADIS-2 priemones naudojamas ir /ar teikiamas funkcijas. Tiekėjui laimėjus viešąjį pirkimą Kalėjų departamente bus sudaryta darbo grupė su tikslu sukurti konkrečius reikalavimus tiekėjui, dėl Probacijos tarnybos registre įrašytų nuteistųjų elektroninės bylos sukūrimo ir priežiūros veiksmų tvarkymo naujoje KADIS-2 kuriamoje sistemoje.	